

Občinski štab CZ Trebnje je 13. 9. 81 organiziral pregledno tekmovanje industrijskih gasilskih enot CZ v Velikem Gabru. Tega tekmovanja se je udeležila tudi enota CZ Novoles TOZD TAP Trebnje in zasedla drugo mesto med devetimi ekipami.

Za tekmovanje so se pripadniki enote pripravili v zelo kratkem času. Vendar je resnost in zavzetost na vajah pripomogla k dobremu delu, ter odličnemu rezultatu.

Deveto srečanje samoupravljalcev v Novem mestu

Medtem, ko so še besneli srditi boji, je bil leta 1944 že doberšen del naše domovine v rokah partizanske vojske, ki je namudoma pričela uvajati ljudsko oblast. Staro in mlado prebivalstvo se je udeleževalo akcij za graditev porušenih domov in za graditev novih, socialističnih odnosov. Pri tej graditvi je bila zlasti aktivna mladina. V vasi Trnovec, nedaleč od Gline, se je

na prvem zletu „Bratstvo – enotnost“ sešla mladina iz Banije, Like, Korduna, Pokuplja, Bosanske krajine in Bele krajine, skupaj z borci Sedme banjske in Osmo kordunaške divizije in drugih enot, ter postavila temelje sodelovanju, ki je športno, kulturno, gospodarsko in družbenopolitično zblížalo prebivalce teh krajev, pokrajin in republik in ki je postalo močna tradicija.

Tudi dolensko področje z občinami Črnomelj, Metlika, Novo mesto in Trebnje se udeležuje zletov, ki so na vsaki dve leti v drugem kraju. Dvakrat je bil tak zlet že tudi v Novem mestu in sicer leta 1960 in 1974. Tudi letos bo Novo mesto gostitelj delegacij iz zletnih področij: Banja Luke, Biha-

ča, Gospiča, Karlovca, Prijedora, Siska in Novega mesta. 16. in 17. oktobra se bodo tu zbrale štiridesetčlanske delegacije samoupravljalcev iz omenjenih področij, da bi izmenjale mnenja in izkušnja ter videle, kako daleč smo prišli s samoupravljanjem na našem področju. Tema letošnjih razgovorov bo: VLOGA IN NALOGE SINDIKATOV V SOCIALNI POLITIKI IN V ZAGOTAVLJANJU SOCIALNE VARNOSTI DELAVCEV.

To temo bodo široko obravnavali tudi delegati na 3. konferenci Zveze sindikatov Slovenije novembra letos, zato bodo razgovori z delegacijami iz zletnih področij še posebno koristni.

Program zletnega srečanja, 16. in 17. oktobra, pa je sledeč:

– na prvi plenarni seji, ki bo 16. oktobra ob osmi uri, bo imel uvodni govor predsednik Zveze sindikatov Slovenije, Vinco Hafner;

– delegati bodo obiskali delovne organizacije na območju dolenske regije in tam razpravljali o vprašanjih, ki so jih osnovne organizacije po DO posebej pripravile;

– po končanih razgovorih bodo podana poročila na drugi plenarni seji, po njej pa bo v domu JLA kratek kulturni spored;

– 17. oktobra bo ura zgodovine, nato pa bo srečanje zaključeno z ogledom Baze 20.

Priprave na razgovore so v posameznih delovnih organizacijah že v teku. Zanimivo je, da bodo k posameznim temam pritegnili tudi druge delovne organizacije in skupnosti, ki imajo izkušnje na obravnavanih področjih. Tako bodo tudi zaključki lahko bolj mnogostranski in objektivni.

Delegati bodo obiskali sledeče DO in obravnavali teme:

1. Kmetijska zadruga Metlika – socialna varnost kmetov in njihov družbenoekonomski položaj,

2. Iskra Semič – izobraževanje,

3. Trimo Trebnje – varstvo pri delu,

4. Tovarna zdravil Krka Novo mesto – stanovanjsko gospodarstvo,

5. Novoles Novo mesto – zaposlovanje in izraba delovnega časa,

6. Industrija motornih vozil Novo mesto – zdravstveno varstvo in

7. Tekstilna tovarna Novoteks Novo mesto – invalidsko varstvo in poklicna obolenja.

OBVESTILO

Naslednja številka izide 16. oktobra.

Zadnji rok za oddajo prispevkov je 7. oktober do 9. ure.

UREDNIŠTVO

Foto—vest z zamudo. Ob otvoritvi doma na Resi sta nastopili v „Igrah iz naših krajev“ ekipi GG Novo mesto in Novoles—Straža. Najzanimivejša točka tekmovanja je bil vsekakor „prehod preko mlake“, ob kateri so se gledalci pristržno nasmejali vsem, ki so se namočili.

Poročilo o izvajanju plana izvoza v II. polletju 1981

Poročilo je pripravil za zadnjo sejo DS DO Novoles direktor TOZD BLP tovariš Vili Pavlič

Na zadnji seji delavskega sveta DO Novoles so bili delegati seznanjeni z neizpolnjevanjem plana izvoza v I. polletju 1981 leta in s posledicami, ki bodo sledile na področju uvoza. Na osnovi poročila so bili sprejeti tudi predloženi ukrepi za izpolnitev plana izvoza v II. polletju tega leta.

V skladu z zahtevo izvršnega sveta SRS in s sklepi SIS za ekonomske odnose s tujino SRS, smo bili dolžni do 15. 8. 1981 predložiti SISEOT ponovno usklajeni dinamični plan izvoza do konca 1981. Tak plan smo skupno z direktorji TOZD opredelili na sestanku 11. 8. 1981. Izhajali smo iz realnih prodajnih možnosti in objektivne ocene proizvodnih zmogljivosti za vsak mesec posebej, od julija do decembra.

Na osnovi tega plana smo uskladili tudi plan izvoza SOZD Uniles ob tem, da smo morali ob predloženem obsegu izvoza za vse tiste DO, ki ne dosegajo planskih izvoznih obvez, znižati plan uvoza najprej za 25 % in nato tako zmanjšan plan še za 34,3 %.

Ob pregledu realizacije plana izvoza za mesec julij in avgust se je izkazalo, da ponovno nismo kot DO izpolnili reduciranih planskih obvez, ki so bile nazadnje usklajene 11. 8. 1981. V omenjenih dveh mesecih smo izvozili za 961.912 am. dolarjev manj, kot smo predvidevali v planu.

Ob tem je nemogoče pričakovati, da bi ta izpad v septembru pokrili, saj znaša samo plan za ta mesec 1.854.950 am. dolarjev. Ob teh dejstvih je potrebno pričakovati izredno ostre dodatne omejitve na uvozu oziroma celo totalno zaporo uvoza, dokler ne bomo svojih planskih obvez izpolnili.

Zvezni izvršni svet pripravlja nove omejitvene ukrepe napodročju uvoza, ki bodo najbolj prizadeli SR Slovenijo, saj le-ta trenutno najbolj odstopa od svojih planskih obvez v okviru devizne plačilne bilance SFRJ. Tako moramo biti pripravljeni, da bo znotraj teh splošnih omejitev še manj manevrskega prostora za tiste DO v SR Sloveniji, ki plana izvoza ne izpolnjujejo — med njimi je žal tudi NOVOLES.

Vsled take situacije je potrebno:

1. dosledno izvajati vse organizacijske ukrepe na področju proizvodnje za izvoz in vse ostale aktivnosti v proizvodnji podrediti izvoznim potrebam

2. vodstvo Novolesa naj skuša doseči dogovor s SISEOT SRS in Izvršnim svetom SRS, da nam omogočijo pokrivanje izvoza iz julija in avgusta na preostale štiri mesece tega leta;

3. za TOZD TVP je izpolnjevanje plana izvoza ogroženo zaradi močne recesije v Italiji in

drugih državah, kamor prodajamo vezane plošče. Zato je TOZD BLP dolžna zagotoviti naročila, TOZD TVP pa jih je dolžna realizirati, ne glede na težavnost specifikacij oziroma na ceno;

4. za preostale 4 mesece (IX do XII 81) je treba točno načrtovati kako bomo poleg osnovnega plana zagotovili pokrivanje izpadlih 961.912 am. dolarjev;

5. nabava je dolžna zagotoviti prvenstveno vse potrebne materiale in surovine za izvozno proizvodnjo in s tem omogočiti nemoten potek

6. aktivirati še vse ostale prodajne možnosti tudi na tistih TOZD, ki niso zavezane s planom izvoza.

Obrazložitev pravilnika o začasnem razporejanju delavcev na delo v tujino

Delavski svet delovne organizacije je 11. septembra 1981 poslal v javno razpravo osnutek pravilnika o začasnem razporejanju delavcev na delo v tujino.

S tem pravilnikom urejamo pravice, obveznosti in odgovornosti delavcev, ki so začasno razporejeni na delo v naša podjetja v tujini.

Delavec je lahko razporejen na delo v tujini, če je v delov-

„Igre iz naših krajev“ — V žaganju okroglic sta se dobro odrezali obe ekipi.

V bitko za čimvečji izvoz so se vključili tudi „režijci“, ki so se obvezali, da bodo delali tudi v proizvodnji.

dajo. Nadalje ureja pravilnik pravico delavca do rednega letnega dopusta in izrednega dopusta, osebnih dohodkov in povračila potnih stroškov, varstvo pravic delavca, ter njegove delovne obveznosti.

Ker gre samo za začasno razporeditev delavca na delo v podjetje v tujino, ostane ta še nadalje v delovnem razmerju v temeljni organizaciji, iz katere je odšel na delo v tujino. V tej temeljni organizaciji uresničuje svoje pravice do samoupravljanja in varstvo pravic. Po preteku časa, za katerega je bil razporejen na delo v tujino, ga je temeljna organizacija dolžna razporediti na dela in naloge, ki jih je opravljal pred razporeditvijo, če ni prostih takih del in nalog, pa na dela in naloge, ki ustrezajo njegovi izobrazbi in drugim sposobnostim.

Javna razprava traja 30 dni. Pripombe na osnutek tega pravilnika posredujete v tem roku splošni službi. Po končani javni razpravi bo izdelan predlog pravilnika, ki ga bomo sprejemali delavci vseh TOZD in DSSS na svojih zborih.

Smo bili lani dovolj disciplinirani?

Družbeni dogovor za 1980 je določal naj bi sredstva za osebne dohodke rasla 25 % počasneje od rasti dohodka. Zdaj lahko ugotavljamo, da smo o osebne dohodke lani povišali za 21,1 %, to je za manj, kot pa bi jih lahko, saj je rast sredstev za osebne dohodke zaostajala 32 % za rastjo dohodka. Uspeh pa je kljub vsemu le navidezen, kajti rast dohodka je v večini primerov le posledica povišanja cen izdelkom in storitvam. Najmanj so osebne dohodke glede na rast dohodka dvignili pri vodnem gospodarstvu, gozdarstvu in gradbeništvu, več v finančnih in drugih dejavnostih, prometu in zvezah, in v stanovanjsko-komunalni dejavnosti. Preveč, se pravi več od rasti dohodka pa v elektrogospodarstvu, premogovništvu, pridobivanju rud, barvastih kovin, v proizvodnji pijač, v proizvodnji in predelavi tobaka, v ribištvi, v geoloških raziskavah, v zračnem prometu in v storitvah v prometu.

nem razmerju v TOZD oz. DSSS Novoles za nedoločen čas, izjemoma za določen čas, če ima urejeno vojaško obveznost, splošne zdravstvene sposobnosti, ustrezno izobrazbo in druge zahtevane sposobnosti, ter da privoli v razporeditev na delo v tujino.

Postopek za razporeditev delavca na delo v tujino vodi kadrovsko-socialna služba. Ta napoti delavca na delo v tujino, ko pridobi soglasje republiškega komiteja za delo.

Delavec je lahko razporejen na delo v tujino za dve leti, dopustno pa je tudi podaljšanje za eno leto. Delavcu na začasnem delu v tujini je zagotovljena seznanitev z življenjskimi razmerami in delovnimi pogoji v državi, v kateri bo delavec na začasnem delu, zdravstveno varstvo, pokojninsko in invalidsko zavarovanje, varstvo pri delu, nastanitev in prehrana, tekoče obveščanje o razmerah v domovini ter uresničevanje samoupravnih pravic v mejah možnosti, varstvo v postopku pred sodišči in upravnimi organi in pridobitev dovoljenja za delo in bivanje v državi, kamor je razporejen.

S pravilnikom je urejen tudi delovni čas delavcev na začasnem delu v tujini, odmor in počitek, ki morajo biti usklajeni z razmerami v državi, kamor je delavec razporejen, obenem pa ne smejo biti manj ugodni, ko je določeno z našo zakono-

TEŽKO PRIČAKOVANO DVIGALO — Upanje se je uresničilo. Te dni smo v obratu družbene prehrane montirali medetažno dvigalo. Predračunska vrednost dvigala je 500.000,00. Sredstva smo nakazali iz združenih sredstev sklada skupne porabe. Dvigalo bo olajšalo težke pogoje dela v kuhinji, obenem pa tudi zadostilo zahtevam inšpekcijskih služb.

Vračanje k lesu

Do leta 1973, ko se je začela naftna kriza, so v ZDA prodali na leto okrog dvesto tisoč peči na drva, leta 1980 pa že kar en milijon. Svetovna banka v okviru mednarodne organizacije za razvoj, v zadnjih letih marsikje financira pogozdovanja in precejšnje število načrtovanih pogozdovanj se že uspešno uresničuje. V preteklih desetletjih je zaradi nenasitnih potreb po lesu za kurjavo doseglo nenačrtno krčenje gozdov v mnogih področjih Azije in Afrike južno od Sahare ogromne razsežnosti. Uporabo lesa kot vir energije pa mora brezpogojno spremljati neprekinjeno pogozdovanje. Ugodno je to, da v omenjenih deželah ni potrebno zemljišč za pogozdovanje „krasti“ kmetijstvu, ker je na razpolago dovolj bolj ali manj nagnjenih pobočij, ki so izpostavljena eroziji in so za poljedelstvo neprimerna.

V vzhodnem delu ZSSR je ena petina vsega gozdnega bogastva na zemlji. Nekateri predeli so za gospodarjenje še nepristopni. Drugje pa so obsežna sečišča in velike površine umetno pogozdujejo. V sibirskih gozdovih je sedemdeset odstotkov svetovnih rezerv iglavcev. Vsako leto posekajo v Sibiriji deset tisoč km² gozdov (toliko je vseh gozdov v Sloveniji).

V Franciji je okrog šest milijonov hektarov nizkih gozdov ali štirideset odstotkov vseh gozdov. Proizvodnost nizkih gozdov ocenjujejo na 3,5 m³ na hektar, od tega samo 0,5 m³ tehničnega lesa. Visoki gozdovi iglavcev dajejo 10 m³/ha letno in od tega 7 m³ tehničnega lesa. Odločili so se za pospešeno premeno nizkih v visoke gozdove.

V severovzhodni Poljski, na področju gozdnega gospodarstva Suvalka, rastejo dve skupini orjaških macesnov. V skupini dvajsetih dreves, visokih 35 metrov, so debela debela od 229 do 257 cm. Druga skupina šteje okrog sto macesnov, katerih poprečni premer je 192,5 cm, najdebelejši pa ima kar 293 cm.

Zaostajanje v produktivnosti – zakaj?

Poprečna produktivnost pri nas močno zaostaja za evropsko. Toda zakaj? Prav gotovo tudi zato, ker se enostavno s podvojitvijo cen doseže velik dohodek mnogo lažje kot pa s povečevanjem produktivnosti. Za primer kako skrbimo za visoko produktivnost navajajo industrijo umetnih gnojil, katerih proizvajalci kar naprej jedikujejo zaradi velikih proizvodnih stroškov. Pri proizvodnji fosforne kisline npr. je v neposredni proizvodnji zaposlenih 23 odstotkov delavcev, 26 odstotkov na ostalih delih in kar 51 odstotkov na pisarniških in pomožnih poslih v obratih, temeljnih, delovnih in sestavljenih organizacijah združenega dela.

Navijanje furnirja v „mokrem oddelku“ TOZD TVP

Bo v Novolesu še dolgo primanjkovalo folije?

V skladiščni lopi tovarne plastificirane iverice je letos vse leto skoraj prazno. Vzrok za to nam je vsem znan: nimamo večjih zalog folije. Kljub naporom nabavne službe in drugih kaže, kot da je trud zaman in se stanje kar noče popraviti.

Ker je PVC folija, poleg ivernih plošč in lepila, glavna surovina za izdelavo predalov, so nam grozile prekinitve proizvodnje in tudi za v naprej nismo prepričani, da nam je ne bo zmanjkalo. Stanje je bilo večkrat kritično, saj smo delavci že nekajkrat ostali doma. Razen tega smo neplanirano iz barvnih folij izdelali boxe, ki jih sedaj prodajamo v Soteski.

Folija sicer prihaja, vendar so količine, ki jih izdelajo v Jugovini in Cetinki za celoten Novoles premajhne. Folijo prav tako nestrno pričakujejo v tovarni vezanih plošč, kjer imajo tudi linijo za plastificiranje. In vsi bi radi delali, zato ni čudno, da so v soboto, 12. septembra, delavci iz TVP kar v njihovi TOZD razložili folijo, čeprav je bila naročena za Sotesko. V Soteski namreč cele role folije lahko razrežemo nustrezne širi-

ne za posamezne serije dimenzij predalov, ker imamo tak stroj. Rešitev problema pričakujemo v boljšem sodelovanju s proizvajalci folije. Ker jih želi pomanjkanje deviz, bo Novoles del teh sredstev odstopil Jugovini. To smo že samoupravno sprejeli. Upamo, da ne bomo prišli na vrsto za folijo šele za izvozom in drugimi porabniki, čeprav se nam morda kdaj zdi, da je tako, saj že dolgo čutimo pomanjkanje te surovine. Kvaliteta folije je neizenačena, kar ugotavljamo ob meritvah na preizkusnem stroju.

Upamo, da se v zimskem času ne bo pojavila napaka pokanja folije po zajerah. Receptura je sedaj malo drugačna in priznati moramo, da se proizvajalci počasi prilagajajo našim zahtevam. Zato smo lahko optimisti saj ravno sedaj v Jugovini izdelujejo večjo količino folije.

H. F.

Ljudske zgodbe

O „HUDIČEVEM TURNU“

Popotnik, ali bolje rečeno turist, ki ga pot vodi mimo Soteske, pa naj pride od vzhodne ali zahodne strani, takoj opazi okroglo zidan stolp, ki je postavljen skoraj tik ob breg zelene Krke. Le par sto metrov vstran leže razvaline gradu močnih turjaških gospodov. Zadnji so ga imeli v lasti grofje Auspergi. Tudi prejšnji grad Stara Soteska je bil požgan. Zato je okoliščina prisilila močne turjaške gospode, da so si ob Krki leta 1680 sezidali nov grad.

Za gradnjo so poklicali najboljše in najdražje strokovnjake. Po njih je grad slovel za enega najlepših v deželi Kranjski, saj je imel res udoben in razkošen izgled.

Mnogokrat so pridrvele v deželo horde zastrašujočih turkov a gradu niso zavzeli nikoli. Sicer pa je bil grad zavarovan z obrambnimi stolpi in trojnim obrambnim obzidjem. Zeleni grad niso nikoli zavzeli, rajši so se ga na svojih roparskih pohodih spoštljivo izognili.

Hudičev turn (tajfel turn) pa so sezidali kasneje. Kot so nam otrokom pripovedovali stari žagarji, so ta stolp sezidali v posebne namene. Ta prostor pa ni

Grad Soteska

smel biti na samem gradu, da ne bi milostne gospe slišale in preveč vedele, daleč pa tudi ne da ne bi bilo treba milostnim gospodom ob slabem vremenu na pot. Res hudi časi so bili takrat za tlačane, prelepi pa za zlahtno gospodo. Na zemlji gospodov grofov so morali tlačani postoriti vse, še več kot je zahtevala rabota ali tlaka. Razen tega pa so morali tlačani poskrbeti še za druga udobja in orgije svojih gospodarjev. Ako niso storili vsega, pa gorje, če je le senca nejevolje padla na zlahtno gospodovo lice. Že je neusmiljeno pel valptov bič. Za vsako malenkost so se znašali valpti in biriči nad ubogimi tlačani. Udarci so padali, če jim je bilo dolgčas in so si zaželeli malo zabave.

Zabave pa so bili potrebni zdolgočasni gospodje. V ta namen so si zato dober streljaj od gradu v lepem parku zgradili poseben stolp, ki je bil namenjen „takim rečem“, in to zabavi z lahkoživkami iz lastnih krogov, še bolj pa s tistimi nesrečnimi tlačankami, ki so zaradi svoje prirodne lepote padle v podle oči grajskega gospoda. Park so s stolpom vred ogradili, da ni mogel do njega nepoklicani.

Beneški trgovci in umetniki so dobro zaslužili, ko so pripeljali umetniško izrezljano pohištvo, notranjost stolpa pa poslikali s freskami „Paradiža“, v katerem so nagi angelci letali pod svodom modrega neba in ustvarjali gospodom naslado in poželenje po lepih tlačankah. Zidovje je bilo debelo, da iz njega ni mogel priti krik naslade, trpljenja ali groze.

Čeprav je bila skrivnost „Hudičevega turna“ še tako zavita v meglo, tudi zidovi nikakor niso mogli utišati krikov, posebno ne krikov obupa katere so v temnih nočeh slišali tlačani.

Hudiči in sami rogati zlodeji da strašijo tam, so pripovedovali otrokom. Boolestni in žalostni glasovi molitve so se razlegali v

ga gospoda, sam pa zbežal v roške gozdove.

Številni popotniki, ki jih je zajela noč, so se raje na daleč izognili Hudičevemu stolpu, tako žive so bile takrat pripovedi, da v stolpu straši, da se od polnoči do ene zjutraj slišijo bolestni kriki, da se še sove niso upale skovikati. Le veter je močno pihal in odnašal po dolini žalostne krike tlačank, za katere pravijo da so se kot duhovi ponoči vračale domov.

Številne zgodbe o Hudičevem turnu so krožile in bile žive v času naše mladosti, ko so nam jih zavzeto pravili stari žagarji ob dolgih zimskih večerih. Mi otroci smo jih sila vneto poslušali. Ko je stari Rutek drugič napolnil pipo, je bila na vrsti druga zgodba, tokrat o „Zakleti koči“, ki je baje na Starem gradu. Zgodbo nam je tudi povedal.

Živa je bila pripoved in do-

kočah. V marsikateri koči pa je mož znakazil ženi in hčeri lice, da ne bi padle v oči grajski pohoti. Še do donajšnjega dne se je ohranila legenda, da je prapraded po priimku Bukovec raje svojo hčer ubil, kot da bi jo pustil pohotnim rokam zlahtne-

Manj lesnih odpadkov v gozdu

V švedskih gozdovih že več let s pridom uporabljajo poseben mlin za les, imenovan „Edsbyttuggen“. Ta požira lesne odpadke, veje in odžagke hlovov, ki ostajajo pri sečnji lesa, in jih zmelje v lesni prah, ki je široko uporabno in visoko kalorično gradivo. Podobne naprave, ki se dajo montirati na skoraj vse vrste traktorjev, bi bili gotovo veseli pri nas, saj ob pomanjkanju energije gnije po gozdovih na tisoče kubikov „neekonomičnega“ lesa.

mošljija starih drvarjev in žagarjev. Marsikaj pa je bilo v teh pripovedih resnično, saj so bili ti ljudje takrat živa zgodovina, ki syje prenašala iz roda v rod.

Tone Virant

Pogled na HUDIČEV TURN (z zahoda)

Briketi iz biomase

Švedski strokovnjaki so dognali nov način za izkoriščanje biomase v energetske namene. Praktično vsako odpadno snov – les, slamo, oglje, organske snovi iz vode in druge gorljive snovi se da na ta novi način uporabiti. Po posebnem postopku iz snovi odstranijo vlago, da je ostane le 20 odstotkov, potem pa jo stisnejo v briquete, ki imajo kalorično vrednost med 3800 in 4300 Mcal na tono. Tako kalorično vrednost imajo briketi zaradi nizkega odstotka vlage in ker so tako močno stisnjeni. Ker je masa tako zelo stisnjena, zavzema glede na kalorično vrednost celo manjšo prostornino kot nafta.

Premog bolje izkoriščen

Na Češkem so izdelali posebno gorilno napravo, ki dobro izkorišča tudi prah iz manj kakovostnih vrst premoga. Napravo je izdelalo podjetje CKD iz Prage, računajo pa, da bo zaradi čedalje manjših zalog kakovostnega premoga kmalu prodrla na tržišče.

Izpolnjevanje plana v TOZD TVP za leto 1981

V TOZD TVP smo se v okviru Novolesa takoj vklopili v prizadevanja za izpolnitev letošnjega plana v vseh postavkah, posebno pa v izvozu. Kljub izpolnjenemu planu za prvo polletje in zadovoljivim rezultatom so se takoj v juliju in avgustu začele pojavljati težave.

Zaradi gospodarskih težav v Italiji se je skoraj ustavil izvoz. Tudi na domačem trgu se prodaja ni več odvijala tako, kot smo bili vajeni v zadnjem letu in pol. Zaradi omejevanja investicij ni več tako velikega povpraševanja po gradbeni plošči in tudi struktura ostalih plošč se je bistveno spremenila. Vsa ta dogajanja na trgu se seveda odražajo tudi v proizvodnji. Nujno se bomo morali maksimalno prilagoditi nastali situaciji in slediti družbenim prizadevanjem za stabilizacijo našega gospodarstva.

Zaradi težav v izvozno – uvozno bilanci Jugoslavije je nujno vse sile usmeriti v izvoz naših proizvodov. Zaradi že omenjenih težav v Italiji je treba poiskati druga tržišča. V trenutku se odpira možnost prodaje vezanih plošč v Egipt in Ciper. To so predvsem tanjše plošče, ki zahtevajo tudi drugačno organizacijo v proizvodnji in maksimalno angažiranje vseh zaposlenih, da bi plan izvoza do konca leta lahko dosegli v predvideni višini. Zavedati se moramo, da ta naloga ni lahka in da jo bomo izpolnili le z maksimalnim angažiranjem vseh zaposlenih, z maksimalno disciplino pri delu, s polno prisotnostjo in zavestjo, da bomo tako pripomogli k izboljšanju situacije, v kateri se je znašla v tem trenutku Jugoslavija na izvozno – uvoznem področju.

Posebej je treba omeniti kvaliteto naših proizvodov. Vsi izdelki za prodajo na domačem trgu ali za izvoz morajo biti najboljše kvalitete. Kvaliteto pa ne smemo ugotavljati le v skladišču gotovih izdelkov, ampak moramo biti nanjo pozorni že od priprave surovine naprej. Zavedati se moramo, da slaba kvaliteta direktno vpliva na neizpolnjevanje plana, ker teh izdelkov ne moremo prodati.

Tudi disciplini, odsotnosti in ostalim zadevam je treba posvetiti več pozornosti kot doslej. Tudi tu se moramo namreč zavedati, da le planirana odsotnost in največja disciplina pri delu dajeta najboljše rezultate v proizvodnji. O nastali situaciji in ukrepih z izpolnitev plana je razpravljala tudi DS na razširjeni seji, ki jo je posvetil predvsem naslednjim temam:

- plan proizvodnje in njegovo izpolnjevanje
- kvaliteta izdelave in konkurenčnost na tržišču
- delovna disciplina
- plan izvoza in uvoza

Tudi družbenopolitične organizacije v TOZD bodo morale posvetiti več pozornosti zastavljenim ciljem ter povečati svojo aktivnost in delovanje na vseh področjih industrijske proizvodnje.

Na koncu je treba opozoriti, da vsi naporji za realizacijo plana in predvsem izvoza ne smejo ostati samo črke na papirju, ampak bi morali prodreti v zavest slehernegdelavca v TOZD. Samo z velikim prizadevanjem vsakega delavca na svojem delovnem mestu lahko ob koncu leta pričakujemo zadovoljive rezultate.

Direktor TOZD TVP
Jože Pirc

Delavni trenutek iz 'mokrega oddelka' TOZD TVP

Pravnomočno izrečeni disciplinski ukrepi od 22. 7. do 18. 9. 1981

TOZD TGD:

1. NAHTIGAL CIRIL: malomarno opravljanje del in nalog mizarja – prenehanje delovnega razmerja, pogojno za dobo 6 mesecev.
2. KONCILJA VOJKO: samovoljno prekinitvev in zapustitev dela – javni opomin.
3. KONCILJA MITJA: samovoljna prekinitvev in zapustitev dela – prenehanje delovnega razmerja, pogojno za dobo 6 mesecev.

Mariji Vidmar v slovo

8. septembra smo se za vedno poslovili od naše sodelavke Marije Vidmar, delavke v družbeni prehrani.

Marija Vidmar je bila rojena 8. 9. 1938 v Gor. Kotu pri Dvoru. Leta 1966 se je zaposlila v Novolesu v Parke-tarni, od 1. 1. 1974 pa je delala v obratu družbene prehrane.

Mirna, tiha investna delavka, s temi vrtilinami si je pridobila tudi mnogo prijateljev in vzljubile so jo sodelavke. Nenadna smrt jo je iztrgala iz naše sredine, zato je bolečina toliko večja.

Spremili smo jo na zadnji poti 8. 9. 1981 na Dvorsko pokopališče. Pogrebne svečanosti je organizirala osnovna organizacija sindikata TOZD TES. V imenu sodelavcev se je od nje poslovil predsednik OOS.

Draga Marija, pogrešali te bomo, zapustila pa si lep spomin kot dobra sodelavka.

4. TOMŠIČ CIRIL: nemaren odnos do dela – javni opomin.

TOZD TVP:

1. KLOBUČAR MARIJA: samovoljna zapustitev dela – javni opomin.

TOZD ŽAGA:

1. ŠPELKO ALOJZ: trije neopravičeni izostanki – prenehanje delovnega razmerja, pogojno za dobo 1 leta.

2. BUKOVEC ANTON: malomaren odnos do dela, samovoljna prekinitev in zapustitev dela, uživanje alkoholnih pijač med delom – prenehanje delovnega razmerja, pogojno za dobo enega leta.

3. URBANČIČ VIKTOR: uživanje alkoholnih pijač med delom, povzročena materialna

Spajanje furnirja v TOZD TVP

škoda TOZD – javni opomin in plačilo materialne škode.

4. POPLAŠEN BRANKO: en neopravičen izostanek – javni opomin in plačilo pavšalne odškodnine.

5. FLIS SREČKO: uživanje alkoholnih pijač med delom – javni opomin.

6. ZUPANČIČ DARKO: uživanje alkoholnih pijač med delom – javni opomin.

TOZD TPP:

1. RENUŠA FRANC: malomarno opravljanje del in nalog kurjača – javni opomin.

2. SREBERNJAK MARTIN: uživanje alkoholnih pijač med delom – javni opomin.

3. AVSEC ANTON: šest neopravičenih izostankov z dela – prenehanje delovnega razmerja.

4. KLOBUČAR MARIJA: odklonitev del in nalog – javni opomin.

Štajerci najbolj utesnjeni

Najbolj gosto naseljene regije (področja) v Sloveniji so bile iz podatkov za 30. junij 1979 zasavska regija s 175, podravska regija s 149 in osrednja slovenska regija s 134 prebivalci na kvadratni kilometer. Najbolj redko naseljene pa so bile takrat kraška regija s 34, goriška regija s 50 in dolenska regija z 59 prebivalci na kvadratni kilometer.

5. KOLIGAR DARJAN: sedem neopravičenih izostankov – prenehanje delovnega razmerja.

7. SAJE MALČI: nepravilno obnašanje do sodelavcev – javni opomin.

8. LUZAR DUŠAN: en neopravičen izostanek z dela – javni opomin in plačilo pavšalne odškodnine.

9. BRULC MARJAN: neopravičeni izostanki – prenehanje delovnega razmerja.

10. POLJAK ZLATA: malomarno opravljanje del in nalog kuharice – prenehanje delovnega razmerja, pogojno za dobo 3 mesecev.

TOZD BLP:

1. PAVLOVIČ MARKO: neopravičena odklonitev dela, kajenja v skladišču, dva neopravičena izostanka – prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo 6 mesecev.

TOZD TSP:

1. STOJANOVIČ MARKO: dva neopravičena izostanka z dela – prenehanje delovnega razmerja, pogojno za dobo 6 mesecev.

2. TARANIŠ MEHDIJA: samovoljna prekinitev in zapustitev dela – javni opomin.

3. KAVŠČEK MATJAŽ: dva neopravičena izostanka z dela – prenehanje delovnega razmerja, pogojno za dobo 6 mesecev.

4. DRČAR BORIS: prihajanje na delo v vinjenem stanju,

netovariško obnašanje do sodelavcev – javni opomin.

5. MAUSAR FRANC: odklonitev del in nalog, nepravilen odnos do nadrejenih – javni opomin.

6. AŠČIČ LUKA: odhajanje iz DO na nedovoljenem mestu – javni opomin.

ZAHVALA

Ob smrti naše drage mame

Ane Golob

se iskreno zahvaljujeva za podarjene vence OSS TOZD TVP in TSP. Posebno pa se zahvaljujeva za podarjene vence sodelavcem TVP in TSP. Hvala vsem, ki ste sočustvovali z nama v teh težkih trenutkih.

Sin Ivan in hčerka Danica

ZAHVALA

Ob smrti

Marije Vidmar

delavke iz ODP DO Novoles se iskreno zahvaljujem delavcem TOZD TES za podarjeno cvetje in organizacijo pogreba. Iskrena hvala tudi godbi DO Novoles.

Mož Stanislav, mama in brat Ivan z družino

Žlice in žličke

V stabilizacijskih prizadevanjih je zelo važno, da se vsi držimo sprejetih sporazumov, dogovorov in smernic, saj bomo le tako postavili gospodarstvo na trdne noge. Tega za sedaj ne kažejo gibanja na področju višanja osebnih dohodkov, saj so ta po podatkih za prvih sedem mesecev letos zelo različna. Poprečno so se osebni dohodki v Jugoslaviji v tem obdobju dvignili na 36 odstotkov, podatki po republikah pa so zelo različni. Tako so se plače na Kosovem dvignile za 48 odstotkov, v Črni gori za 45 odstotkov, enako pa tudi v Bosni in Hercegovini. Na Hrvaškem so osebne dohodke, v primerjavi z lanskimi, dvignili za 41 odstotkov, v Vojvodini pa za odstotek manj. V nižji razred povečanih dohodkov sodi Makedonija s 34 odstotki in ožja Srbija z 31 odstotki, ter seveda Slovenija, ki je s 27 odstotkov višjim osebnim dohodkom od lanskega na repu in še zdaleč ne dohaja inflacije, ki drvi naprej s 44 odstotki letno.

Stanovanjsko posojilo

EVIDENTNI RAZPIS ZA PRIDOBITEV STANOVANJSKEGA POSOJILA V LETU 1981 ZA ZAPOSLENE V TOZD S SEDEŽEM V OBČINI NOVO MESTO

V začetku letošnjega leta je bil v javni razpravi samoupravni

Glasilo „NOVOLES“ ureja uredniški odbor. Odgovorni in tehnični urednik Vanja Kastelic. Izdaja delovna organizacija „NOVOLES“, lesni kombinat Novo mesto – Straža. Naklada 2800 izvodov. Stavek, filmi in montaža: DITC, TOZD Dolenjski list. Tisk: DITC, TOZD Tiskarna Knjigotisk. Glasilo je oproščeno temeljnega prometnega davka na podlagi menja Sekretariata za informacije pri IS SR Slovenije št. 421/72 z dne 31. januarja 1978.

Obžaganje naslonov – Motiv iz TOZD TVP

sporazum o temeljih plana stanovanjskega gospodarstva občine Novo mesto za obdobje 1981–1985. Omenjeni samoupravni sporazum zajema tudi poglavje vzajemnosti, za katerega bi morali izločiti 1,17 % od 6 % BOD, kolikor izločamo v stanovanjski sklad za skupno reševanje stanovanjskih vprašanj v družbeni in zasebni gradnji, za graditev samskih domov in za reševanje stanovanjskih vprašanj kmetov kooperantov.

Strokovne službe naše delovne organizacije so na osnovi analize ugotovile, da smo v preteklih letih v te namene odvajali sredstva, vendar smo jih v približno enakih zneskih tudi koristili za reševanje stanovanjskih vprašanj znotraj DO, kar pomeni, da jih nismo bistveno oplenitili. Z ozirom na ugotovitev in glede na to, da v Stražkem kompleksu ne bo gradnje družbenonajemnih stanovanj, se je izoblikovalo enotno stališče, da TOZD v občini Novo mesto ne pristopimo k sporazumu o temeljih plana – del vzajemnosti. Posledica nepristopa k navedenemu sporazumu pa je, da posojil od Samoupravne stanovanjske skupnosti ne moremo dobiti niti kot delovna organizacija za nakup družbenih stanovanj, niti naši delavci za etažni nakup stanovanj.

Z ozirom na to, da so se sredstva vzajemnosti zbirala na našem stanovanjskem skladu, smo se odločili, da dotečena sredstva porabimo delno za kritje podražitev stanovanj, ki smo jih vplačali že v preteklem letu, večji del pa za individualna

kreditiranja delavcev, zaposlenih v TOZD in DSSS v občini Novo mesto.

Z evidentnim razpisom želimo do 28. septembra 1981 zbrati vloge naših delavcev (število prosilcev in višino sredstev), da bi lahko neporabljena sredstva razdelili še v toku meseca oktobra oziroma najkasneje do 15. novembra. Na evidentni razpis se lahko prijavijo vsi delavci, pri obravnavi vlog na osnovi končnega razpisa pa bo odbor za stanovanjske zadeve oziroma odbor za medsebojna razmerja v okviru možnosti določil samoupravnega sporazuma o dodeljevanju stanovanj in posojil za stanovanjsko izgradnjo posebej obravnaval tudi vloge tistih naših delavcev, ki bi imeli možnost pridobiti na osnovi letos že dodeljenih kreditov tudi kredite pri Samoupravni stanovanjski skupnosti oziroma Ljubljanski banki, pa jim ne podpis združevanja sredstev za vzajemnost, kakor tudi sklepi Ljubljanske banke, onemogočajo kreditiranje pri vseh omenjenih institucijah.

Razpisana višina sredstev se bo kot običajno delila na osnovi kriterijev samoupravnega sporazuma o dodeljevanju posojil in stanovanj. Posojilo se lahko pridobi: za nakup stanovanj in stanovanjskih hiš, za graditev in dograditev stanovanj in stanovanjskih hiš ter za večje adaptacije.

Pravico do posojila ima delavec, ki ima na stanovanjski hiši vltito prvo ploščo, oziroma ki pri banki za stanovanjsko izgradnjo namensko varčuje in

imna osnovi varčevanja zagotovljenih 20 % vrednosti stanovanja, stanovanjske hiše ali adaptacijskih del. Delavec, ki želi pridobiti posojilo, mora priložiti poleg vloge še pogodbo o namenskem varčevanju, gradbeno dokumentacijo in potrdilo o osebnem dohodku vseh zaposlenih družinskih članov. Vloge z vso dokumentacijo lahko oddate v kadrovsko-socialni službi do 28. 9. 1981.

Kadrovko-socialna služba

Dieselski pogon na rastlinska olja

V nekaterih državah se že močno prizadevajo, da bi bližajoče se pomanjkanje naftnih goriv nadomestili z organskimi snovmi. Za dieselski pogon so zlasti primerna rastlinska olja, ki so že prestala prvo preizkušnjo. Tako v Južni Afriki sončnično olje nadomešča za 50 do 60 odstotkov potreb po gorivu za pogon v kmetijstvu. Na ameriški univerzi v Iliionu so ugotovili, da je za dieselski pogon primernih enajst vrst rastlinskih olj, pridobivanje teh olj pa daje 3,8 do 4,7 krat več energije, kot pa jo za to porabijo. Za popoln prodor organskih goriv za dieselski pogon bo treba rešiti še nekaj tehničnih problemov, saj se rado zgodi, da zaradi drugačne viskoznosti goriva nastanejo zastoji v delovanju motorja.